

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 14 stycznia 2022 r.

DIH-3.707.102.2021.AWS

DECYZJA DIH-III/8/2022

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie z dnia 25 października 2021 r. (nr akt kontroli: DP.8361.65.2021), na mocy której przedsiębiorcy Panu Wojciechowi Wnorowskiemu prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą: FIRMA HANDLOWA „JAREL” Wojciech Wnorowski w Kuńkowcach wymierzono karę pieniężną, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), w wysokości 1.200 zł (słownie: tysiąc dwieście złotych) z tytułu naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy, w odniesieniu do 49 asortymentów produktów łącznie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 26 i 29 lipca 2021 r. inspektorzy reprezentujący Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie (zwanego dalej: „*Podkarpackim WIiH*” bądź „*organem pierwszej instancji*”), działając na podstawie upoważnienia nr DP.8361.65.2021 z dnia 26 lipca 2021 r., przeprowadzili kontrolę w sklepie w Kuńkowcach, należącym do ww. przedsiębiorcy, (zwanego dalej również „*stroną*” bądź „*stroną postępowania*”).

Uprzednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r., poz. 162) (zwanej dalej: „*Prawem przedsiębiorców*”), w dniu 14 lipca 2021 r., przedsiębiorca otrzymał zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli (sygnatura: DP.8360.48.2021), ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego kontrolę prawidłowości przekazywania przez przedsiębiorców informacji o cenach towarów i usług, tj. realizację postanowień zawartych w ustawie z dnia 9 maja 2014 r. o *informowaniu o cenach towarów i usług* (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), (zwanej dalej: „*ustawą o informowaniu o cenach*”) oraz rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w *sprawie*

uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U z 2015 r., poz. 2121), (zwanego dalej: „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”). Odbiór pisma przedsiębiorca pokwitował własnoręcznym podpisem w dniu 14 lipca 2021 r.

Ustalono, że w kontrolowanej placówce prowadzona była sprzedaż detaliczna przede wszystkim artykułów żywnościowych. Kontrolę przeprowadzono w obecności dwóch pracowników sklepu, w tym osoby upoważnionej do reprezentowania przedsiębiorcy. W toku postępowania kontrolnego, w dniu 26 lipca 2021 r., dokonano sprawdzenia 110 losowo wybranych asortymentów towarów (produktów spożywczych) dostępnych w ofercie handlowej, w zakresie prawidłowości uwidaczniania cen i cen jednostkowych w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający ich porównanie. Stwierdzono, nieprawidłowości przy 49 rodzajach towarów, tj.:

- brak właściwej lub jakiegokolwiek informacji o cenie w przypadku 22 produktów;
- brak ceny jednostkowej lub brak właściwej ceny jednostkowej w przypadku 12 produktów;
- brak ceny jednostkowej właściwie wyliczonej tj. z wykorzystaniem właściwych jednostek miar w odniesieniu do 1 produktu;
- brak właściwej ceny jednostkowej wyliczonej w odniesieniu do masy netto po odsączeniu dla 14 produktów w stanie stałym znajdujących się w środku płynnym.

Szczegółowy wykaz produktów (w postaci dokumentacji fotograficznej), wobec których ujawniono nieprawidłowości znajduje się w aktach sprawy.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli (nr akt kontroli: DP.8361.65.2021) oraz załącznikach nr 1-3 oraz 6-7 do tego Protokołu. W/w protokół został podpisany przez stronę upoważnioną do reprezentowania kontrolowanego. Do niniejszego Protokołu strona nie wniosła uwag w przewidzianym ustawowo terminie.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 27 września 2021 r. (nr DP.8361.65.2021) Podkarpacki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. W piśmie tym, stosownie do wymogów art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2021 r., poz. 735) (zwanej dalej: „*Kpa*”), strona została pouczone o przysługującym jej prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni od daty doręczenia pisma. Jednocześnie, w piśmie tym, Podkarpacki WIIH wezwał przedsiębiorcę do przekazania informacji o wielkości obrotów i przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary pieniężnej. Niniejsze zawiadomienie strona odebrała w dniu 29 września 2021 r.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa i nie wypowiedziała się odnośnie zebranych dowodów i materiałów. W dniu 8 października 2021 r. do Podkarpackiego WIIH wpłynęły natomiast przekazane przez przedsiębiorcę następujące dokumenty: zestawienie finansowe za 2020 r. i PIT-36L oraz PIT/B.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego Podkarpacki WIIH decyzją z dnia 25 października 2021 r. (nr akt sprawy: DP.8361.65.2021), nałożył na ww. przedsiębiorcę, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach - karę pieniężną w wysokości 1.200 zł (słownie: jeden tysiąc dwieście złotych) za niewykonanie w miejscu sprzedaży detalicznej (tj. sklepie należącym do ww. przedsiębiorcy) obowiązku uwidaczniania cen w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający ich porównanie dla łącznie 49 asortymentów towarów. Nieprawidłowości te polegały na:

- braku właściwej lub jakiegokolwiek informacji o cenie w przypadku 22 produktów, co stanowiło naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z naruszeniem § 3 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen;
- braku ceny jednostkowej lub braku właściwej ceny jednostkowej dla 12 produktów, co naruszało art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen;
- braku ceny jednostkowej właściwie obliczonej tj. z wykorzystaniem właściwych jednostek miar w odniesieniu do 1 produktu, co stanowiło naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 2 i § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen;
- braku właściwej ceny jednostkowej wyliczonej w odniesieniu do masy netto po odsączeniu dla 14 produktów w stanie stałym znajdujących się w środku płynnym, co naruszało art. 4 ust. 1 oraz § 3 ust. 2 i § 6 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Powyższa decyzja została doręczona stronie w dniu 26 października 2021 r.

Pismem z dnia 29 października 2021 r. strona za pośrednictwem Podkarpackiego WIIH złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej: „Prezesem UOKiK” lub „organem drugiej instancji”) odwołanie od ww. decyzji (data wpływu do organu pierwszej instancji: 2 listopada 2021 r.). W piśmie tym zwróciła się z prośbą o zmniejszenie nałożonej na nią kary finansowej. Podniosła, że nieprawidłowości w zakresie uwidaczniania cen i cen jednostkowych wynikały z jej niedopatrzenia, a nie z celowego wprowadzania konsumentów w błąd, zaznaczając przy tym, że jej działanie w żaden sposób nie miało na celu narażanie klientów na straty finansowe. Poinformowała również, że przy produktach rybnych (konserwach) cena była podana prawidłowo, a jedynie przeliczenie masy netto po odcieku było błędnie podane z powodu bardzo częstych zmian gramatury tychże produktów. Na zakończenie przedsiębiorca przedstawił swoją sytuację rodzinną i wskazał, że sklep który prowadzi jest jedynym źródłem utrzymania jego rodziny.

Mając na uwadze powyższe, pismem z dnia 23 listopada 2021 r. Prezes UOKiK zawiadomił przedsiębiorcę, o wszczęciu postępowania administracyjnego w związku z wniesionym odwołaniem oraz poinformował, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na mocy art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała jednak z przysługujących jej uprawnień. Dodatkowych dowodów, materiałów oraz żądań do sprawy nie wniesiono.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył i stwierdził.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, przedsiębiorca ma obowiązek w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidocznić cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Natomiast, w świetle § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy;
- 3) metr lub metr kwadratowy - dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni;
- 4) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia w szczególnych przypadkach uzasadnionych rodzajem, przeznaczeniem lub zwyczajowo oferowaną ilością towarów przy uwidacznianiu cen jednostkowych dopuszcza się stosowanie dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności legalnych jednostek miar innych niż określone w ust. 1.

Ponadto, jak stanowi § 6 rozporządzenie w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa pakowanego środka spożywczego w stanie stałym znajdującego się w środku płynnym dotyczy masy netto środka spożywczego po odsączeniu, oznaczonej na opakowaniu jednostkowym, jeżeli płyn ten lub mieszanka płynów stanowi jedynie dodatek do podstawowego składu tego środka spożywczego.

W świetle art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20.000 zł. Przepis ten, w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń

inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości zostałyby wyeliminowane. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną. Jednocześnie, w myśl art. 6 ust. 3 ww. ustawy przy ustalaniu kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w miejscu sprzedaży detalicznej, w sklepie należącym do ww. przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji wykazał, iż nie dopełniono, wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, obowiązku tj. nie uwidoczniono cen oraz cen jednostkowych w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający ich porównanie. W przypadku 22 asortymentów towarów stwierdzono brak właściwej lub jakiegokolwiek informacji o cenie; przy 12 produktach stwierdzono brak ceny jednostkowej lub brak właściwej ceny jednostkowej. Ponadto, w jednym przypadku nie podano ceny jednostkowej właściwie wyliczonej z wykorzystaniem właściwych jednostek miar, a 14 produktów w stanie stałym znajdujących się w środku płynnym nie posiadało właściwej ceny jednostkowej wyliczonej w odniesieniu do masy netto po odsączeniu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Podkarpacki WIIH nałożył, w drodze decyzji administracyjnej, karę pieniężną w wysokości 1.200 zł (słownie: jeden tysiąc dwieście złotych) na ww. przedsiębiorcę, który nie dopełnił powyższego obowiązku wynikającego w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach (w związku z § 3, § 4 oraz § 6 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen).

Po przeanalizowaniu całokształtu materiału dowodowego, w tym Protokołu kontroli (nr DP. 8361.65.2021) oraz załączników 1-3, 6-7 do tego Protokołu zawierających m. in. fotografie zakwestionowanych produktów, organ drugiej instancji nie miał wątpliwości co do zaistniałego naruszenia przepisu art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Stan faktyczny udokumentowany w Protokole kontroli również nie budzi zastrzeżeń organu drugiej instancji. Podkarpacki WIIH słusznie bowiem uznał, że niedopełnienie obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, tj. niewidocznienie cen oraz cen jednostkowych w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający ich porównanie, w sklepie należącym do strony, uniemożliwiało lub utrudniało konsumentom porównanie cen oferowanych do sprzedaży produktów.

Z treści skarżonej decyzji wynika, że Podkarpacki WIIH przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej kierował się kryteriami wynikającymi z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, dokonując prawidłowej, zdaniem Prezesa UOKiK, oceny stopnia naruszenia obowiązków, dotychczasowej działalności przedsiębiorcy oraz wielkości jego obrotów i przychodu.

Po ponownym przeanalizowaniu powyższych przestępstw Prezes UOKiK zważył i stwierdził:

- **stopień naruszenia obowiązków:** czynności kontrolne przeprowadzone wobec strony postępowania wykazały, iż kontrolowany przedsiębiorca, nie dopełnił obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach (w związku z § 3, § 4 oraz § 6 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen), albowiem w miejscu sprzedaży

detalicznej: w przypadku 22 rodzajów towarów stwierdzono brak właściwej lub jakiegokolwiek informacji o cenie; przy 12 produktach brak było ceny jednostkowej lub brak właściwej ceny jednostkowej; w jednym przypadku stwierdzono brak ceny jednostkowej właściwie wyliczonej z wykorzystaniem właściwych jednostek miar; natomiast 14 produktów w stanie stałym znajdujących się w środку płynnym nie posiadało właściwej ceny jednostkowej wyliczonej w odniesieniu do masy netto po odsączeniu. W konsekwencji powyższego, w omawianym przypadku konsumenci zostali pozbawieni dostępu do właściwej i rzetelnej informacji o cenach oraz cenach jednostkowych. Cena towaru należy do podstawowych, istotnych elementów wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji związanych z zakupem przez konsumentów towarów, zaś cena jednostkowa jest podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów - podobnych pod względem przeznaczenia, ale o odmiennych cechach np. co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, poziomu technicznego itp. W świetle powyższego, brak uwidocznienia cen pozbawia konsumentów należytej informacji o oferowanych produktach. Z kolei, brak cen jednostkowych uniemożliwia konsumentom porównanie oferowanych towarów z towarami podobnymi, lecz o innej masie lub objętości, a co za tym idzie utrudnia konsumentom wybór odpowiedniego dla nich towaru. Nie sposób więc uznać, że brak uwidocznienia cen bądź cen jednostkowych nie ma istotnego charakteru. Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy, należy uznać, iż stopień naruszenia obowiązków był znaczny, ponieważ uchybienia dotyczyły 44,5% skontrolowanych towarów;

- **dotychczasowa działalność podmiotu:** analizując powyższą przesłankę wzięto pod uwagę fakt, iż strona po raz pierwszy naruszyła przepisy o informowaniu o cenach oraz ich uwidacznianiu. Z drugiej jednak strony, przez stosunkowo długi, ponad 20-letni, okres prowadzenia przez nią działalności gospodarczej (zgodnie z wpisem dokonany w CEiDG strona prowadzi działalność od 1998 r.) winna była nabyć niezbędną wiedzę o zobowiązaniach jakie na niej ciążyą. Obowiązek umieszczania cen (cen jednostkowych) na towarach, prawidłowo wyliczonych cen jednostkowych i ich uwidaczniania w miejscu świadczenia sprzedaży towarów wynika z podstawowych przepisów i powinien być bezwzględnie respektowany. Ponadto, organ zwraca przy tym uwagę, że strona w dniu 14 lipca 2021 r., tj. 12 dni przed rozpoczęciem kontroli osobiście odebrała zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli (pismo z dnia 14 lipca 2021 r., znak: DP.8360.48.2021) ze wskazanym, wyraźnie zakresem przedmiotowym kontroli, sformułowanym m. in. jako: „*Kontrola prawidłowości przekazywania przez przedsiębiorców informacji o cenach towarów i usług*”. Zatem, po otrzymaniu niniejszego zawiadomienia przedsiębiorca powinien był przewidzieć konsekwencje zapowiedzianej kontroli, w tym miał możliwość podjęcia zawczasu odpowiednich działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości, jednak jak wykazała późniejsza kontrola tego nie uczynił. Zostały one ujawnione w toku prowadzonej kontroli i nie budziły wątpliwości co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających

wymierzenie kary pieniężnej, czego potwierdzeniem są ustalenia kontroli zawarte w Protokole kontroli podpisanym przez stronę, bez wnoszenia uwag, w dniu 29 lipca 2021 r. (nr akt kontroli: DP.8361.65.2021);

- **wielkość obrotu i przychodu:** odnosząc się do trzeciej przesłanki określonej w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach należy stwierdzić, że strona przedłożyła na rzecz organu pierwszej instancji wynik finansowy osiągnięty w okresie poprzedzającym rok nałożenia kary pieniężnej (za rok 2020), zaś organ pierwszej instancji uwzględnił tę informację w toku postępowania administracyjnego.

Mając na względzie powyższe, po ponownym przeanalizowaniu zgromadzonego materiału dowodowego, organ odwoławczy uznał odwołanie strony za niezasadne. W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie przez Podkarpacki WIH kara została ustalona w sposób prawidłowy, w oparciu o przesłanki zawarte w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach i znajdowała potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Wykazane bezspornie w toku kontroli uchybienia strony w zakresie prawidłowego oznakowania towarów informacjami o cenach oraz cenach jednostkowych nie może się odbywać ze szkodą dla konsumentów. Zdaniem Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji słusznie uznał, iż strona dopuściła się naruszenia wymagań prawnych w zakresie informowania konsumentów o cenach, cenach jednostkowych towarów oraz ich uwidaczniania (np. poprzez błędne wyliczenia) w stopniu uzasadniającym wymierzenie kary pieniężnej.

Ponadto, Prezes UOKiK wyjaśnia, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką jest właśnie kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów o informowaniu o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Samo zaś stwierdzenie udowodnienia faktu braku właściwej informacji w zakresie ceny (ceny jednostkowej) towaru jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym znaczenia czy niedopełnienie obowiązku uwidocznienia cen w określony sposób nastąpiło w winy umyślnej czy nieumyślnej kontrolowanego czy też nie. Dodatkowo, wskazać należy, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organy Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem, samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną. Prezes UOKiK zaznacza, że od przedsiębiorcy, jako profesjonalnego uczestnika obrotu gospodarczego oczekuje się znajomości przepisów m. in. w zakresie regulacji dotyczących właściwego informowania o cenach oferowanych do sprzedaży towarów. Przedsiębiorca powinien być dołożyć należytej staranności, aby jego działalność była prowadzona zgodnie w obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto, organ drugiej instancji informuje, że nadrzędnym celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Rzetelna, nie budząca zastrzeżeń informacja o cenie czy cenie jednostkowej towaru jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Podkreślić przy tym należy, że obowiązujące przepisy prawne nie przewidują żadnych odstępstw w zakresie

uwidaczniania cen ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej. Przepisy te są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy dokonującego sprzedaży detalicznej towarów. W niniejszym przypadku przedsiębiorca wprowadził usunął stwierdzone nieprawidłowości, jednakże podkreślić należy, że okoliczność ta nastąpiła dopiero w rezultacie/w następstwie przeprowadzonej kontroli, o której przedsiębiorca wiedział i na którą mógł się zawczasu przygotować. Jednocześnie, fakt zaprzestania naruszenia przepisów prawa bądź przystąpienia do działań naprawczych nie zwalnia strony z odpowiedzialności za niedopełnienie obowiązków stwierdzonych w dniu/chwili kontroli.

W odwołaniu strona postępowania wniosła o zmniejszenie nałożonej na nią kary finansowej, uzasadniając, że nieprawidłowości w zakresie uwidaczniania cen i cen jednostkowych wynikały z jej niedopatrzania, a nie z celowego wprowadzania konsumentów w błąd. Wskazała, że jej działanie w żaden sposób nie miało na celu narażanie klientów na straty finansowe. Podała, że przy produktach rybnych (konserwach) cena była podana prawidłowo, a jedynie przeliczenie masy netto po odcieku było błędnie podane z powodu bardzo częstych zmian gramatury tychże produktów. Odwołujący przedstawił również swoją sytuację rodzinną.

Odnosząc się do powyższych argumentów przedsiębiorcy, Prezes UOKiK w pierwszej kolejności wskazuje, że celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Informacja dotycząca ceny oraz ceny jednostkowej towaru jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Wymagania zawarte w art. 4 tejże ustawy dotyczą wszelkich towarów oferowanych do sprzedaży detalicznej. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma zatem charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku o którym mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, musi wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając na względzie charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają okoliczności takie jak np. w tym wypadku działania naprawcze do których przystąpiła strona, a polegające na niezwłocznym usunięciu nieprawidłowości, jakie zadeklarowała strona w oświadczeniu (Załącznik Nr 7 do Protokołu kontroli), gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa. Zdaniem Prezesa UOKiK,

w omawianym przypadku kluczowe znaczenie ma fakt, iż w chwili kontroli informacje o których mowa nie były dostępne dla konsumentów, a uchybienia dotyczyły łącznie 49 towarów rodzajów asortymentów towarów przeznaczonych do sprzedaży na 110 towarów poddanych kontroli, co wskazywało na istotne naruszenie obowiązków ustawowych.

Zaznaczyć należy również, że uwidocznienie ceny produktu jest ustawowym obowiązkiem sprzedawcy, zaś funkcją ceny jednostkowej jest umożliwienie konsumentom porównania cen produktów w sposób optymalny na podstawie prostych kalkulacji, bez konieczności przeprowadzania skomplikowanych działań matematycznych. Dlatego też oprócz ceny za

określony produkt, w miejscu sprzedaży (na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w jego pobliżu) powinna być uwidoczniiona cena jednostkowa, a więc właściwe przeliczenie na odpowiednią jednostkę miary (litr, kilogram). Konieczność informowania o cenie jednostkowej to przede wszystkim zabezpieczenie interesów konsumentów, którzy mogą nie tylko porównywać ceny takich samych bądź podobnych produktów w miejscu sprzedaży - w sposób nieskrępowany, ale również mogą przekonać się czy podana cena jednostkowa (np. za litr, kilogram) jest dla nich odpowiednia. Dodatkowo, nieprawidłowe wyliczenie ceny jednostkowej dla towarów znajdujących się w środku płynnym, nie będącym podstawowym składnikiem produktu, lecz stanowiącym jedynie dodatek do produktu, może sugerować potencjalnemu nabywcy/konsumentowi, iż dokonuje on zakupu w korzystniejszej cenie niż w rzeczywistości. Zatem, brak podanych cen jednostkowych przy towarach lub ich błędne wyliczenie utrudnia kupującym dokonanie optymalnego i właściwego dla nich wyboru, a tym samym narusza ich interesy ekonomiczne oraz pozbawia ich prawa do rzetelnej i pełnej informacji o cenie. Tak więc, uwidocznione w przejrzysty sposób ceny towarów i czytelne przekazy informacyjne umożliwiające przeciętnemu konsumentowi łatwą identyfikację ceny z towarem są bardzo istotne z punktu widzenia interesów konsumentów.

Prezes UOKiK w dalszej kolejności wskazuje, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego przestrzegania. Należy mieć na względzie fakt, iż wymagania w zakresie uwidocznienia cen nie przewidują żadnych odstępstw ze względu na rodzaj/specyfikę prowadzonej działalności gospodarczej czy sytuację ekonomiczną bądź rodzinną przedsiębiorcy. Strona funkcjonuje na rynku od 1998 r., a zatem winna być obeznana z obowiązującymi przepisami i odpowiednio je stosować. Przepisy te są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy dokonującego sprzedaży detalicznej towarów.

Nadto, organ drugiej instancji stoi na stanowisku, że „*niedopatrzenie*”, na które powołuje się przedsiębiorca w uzasadnieniu odwołania, jak również argumentacja strony wskazująca, że błędnie przeliczona masa netto po odcieku miała związek z bardzo częstymi zmianami gramatury produktów - nie stanowi okoliczności łagodzącej w niniejszej sprawie ani usprawiedliwiającej stronę wobec nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, albowiem podmiot ten właściwie poinformowany o nadchodzącej kontroli miał realną możliwość wpływu na jej przebieg poprzez odpowiednie, rzetelne przygotowanie się do niej, w tym zweryfikowanie poprawności oznaczeń cenowych, uzupełnienie brakujących cen czy skorygowanie już istniejących wyliczeń. Sprawując nadzór nad placówką którą prowadzi mógł tak zorganizować jej działanie oraz zatrudnionego personelu, by zapobiec naruszeniu przepisów dotyczących cen. Z zebranego materiału dowodowego wynika jednak, iż przedsiębiorca nie wywiązał się należycie ze swoich obowiązków, ponieważ kontrola przeprowadzona przez inspektorów reprezentujących Podkarpacki WIIH ujawniła rzeczywisty obraz nieprawidłowości, który świadczyć może o braku należytej staranności strony wobec uwidaczniania cen, jak również o tym, że nie podjęła ona należytych przedsięwzięć przygotowawczych, pomimo iż miała dostatecznie dużo czasu na nie.

Przenosząc rozważania na grunt „*zmniejszenia nałożonej kary finansowej*” organ drugiej instancji wskazuje, że nie ma podstaw do obniżenia kary, jeżeli stan faktyczny wprost uzasadnia jej nałożenie w określonym przez Podkarpacki WIH wymiarze.

Należy mieć na względzie fakt, iż kara pieniężna wymierzana na gruncie przepisów ustawy o informowaniu o cenach powinna odpowiadać także wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, tzn. być skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca w myśl art. 8 dyrektywy nr 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. Urz. UE L80/27 z 18.3.1998). Skuteczność kary przejawia się możliwością jej nałożenia i wyegzekwowania. Aby kara była odstrasżająca jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy, ale nie eliminować go z rynku. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. winna stanowić ostrzeżenie dla przedsiębiorcy, mające na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być proporcjonalna, tj. właściwa do osiągnięcia zakładanego celu jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami wynikającymi z przepisów o informowaniu o cenach i uwidacznianiu cen.

W omawianym przypadku nie znajduje także podstaw do zastosowania środków przewidzianych w art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. W przedmiotowej sprawie strona nie dopełniła obowiązków wynikających z przepisów o informowaniu o cenach i ich uwidacznianiu w przypadku 49 asortymentów towarów na 110 asortymentów objętych kontrolą, co daje odsetek nieprawidłowości na poziomie 44,5%. Zatem, wagi naruszenia nie można uznać za znikomą, a tym samym pierwsza część przestanki nie została spełniona. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez przedsiębiorcę. Strona zaprzestała naruszania prawa (z treści zawartych w Protokole kontroli (karta nr 7) wynika, że: „*Osoba upoważniona ustosunkowała się do wydanego żądania i usunęła stwierdzone nieprawidłowości*”), co organ wziął pod uwagę przy ocenie materiału dowodowego w toku prowadzonego postępowania odwoławczego. Jednakże powyższa okoliczność pozostaje bez wpływu ocenę przestanki pierwszej (w ujęciu całościowym), gdyż przestanki te nie wystąpiły łącznie (nie spełniono warunku ich kumulatywności).

Nie została spełniona również przestanka druga zawarta w pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Odnosząc się do argumentu Stronu o trudnej sytuacji rodzinnej, Prezes UOKiK informuje jednocześnie, iż w myśl art. 67a § 1 ustawy dnia 29 sierpnia 1997 r. - *Ordynacja podatkowa* (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1540), zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 8 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty;
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji;
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Reasumując, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów o informowaniu o cenach i ich uwidacznianiu skutkujące istotnym naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji na korzyść strony. Utrzymując w mocy zaskarżoną decyzję Podkarpackiego WIIH, Prezes UOKiK miał na uwadze całokształt okoliczności sprawy, zarówno łagodzących, jak i obciążających, w szczególności stopień naruszenia, dotychczasową działalność oraz wielkość osiąganego przychodu. Podsumowując przeprowadzone rozważania, Prezes UOKiK stwierdził, że złożone przez stronę odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, a zaskarżoną decyzję należy utrzymać w mocy.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Rzeszowie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;

- ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/